

**ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ ΠΡΟΕΔΡΩΝ
ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΕΛΛΑΣΟΣ**

**Ακαδημίας 60, 10679 Αθήνα
Τηλ. 210-33.98.270, -111**

**Αθήνα, 23.10.2019
Αρ. Πρωτ. 667**

Προς
Τον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη
Κύριο Μιχάλη Χρυσοχοϊδη

Κοινοποίηση:

**Αναπληρωτή Υπουργό Προστασίας του Πολίτη,
αρμόδιο για τη Μεταναστευτική Πολιτική,
Κύριο Γεώργιο Κουμουτσάκο**

Αξιότιμε Κύριε Υπουργέ,

Το δικηγορικό σώμα εκφράζει έντονο προβληματισμό σχετικά με την επιδιωκόμενη μεταβολή της σύνθεσης των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών, που προβλέπεται στο προσχέδιο Νόμου Περί Διεθνούς Προστασίας το οποίο τέθηκε σε αδικαιολογήτως βραχεία διαβούλευση από το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη.

Με το άνω προσχέδιο νόμου (άρθρο 117 παρ. 2) επιδιώκεται η εξ ολοκλήρου συγκρότηση των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών (που κρίνουν στο πλαίσιο ενδικοφανών προσφυγών επί αιτημάτων παροχής διεθνούς προστασίας), από διοικητικούς δικαστές, καταργουμένης της συμμετοχής σε αυτές προσώπου υποδεικνυόμενου από την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 ν. 4375/2016, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 86 του ν. 4399/2016.

Κατά τη μέχρι σήμερα πρακτική τα ως άνω πρόσωπα ήταν σχεδόν στο σύνολό τους δικηγόροι (σε αναστολή) με εξειδίκευση στο δίκαιο του ασύλου και σημαντική εμπειρία σε ζητήματα διεθνούς προστασίας, καθώς η πλειονότητά τους υπηρετεί στις Επιτροπές Προσφυγών από το 2013.

Οι συγκεκριμένοι δικηγόροι προέρχονται από μητρώο εμπειρογνωμόνων, στο οποίο συμπεριελήφθησαν κατόπιν διαγωνιστικής διαδικασίας, που περιλάμβανε γραπτή εξέταση και συνέντευξη, την οποία διεξήγαγε η Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, μετά από δημόσια πρόσκληση ενδιαφέροντος. Έκτοτε, αποκλειστική τους επαγγελματική δραστηριότητα αποτελεί η εργασία τους στις Επιτροπές Προσφυγών (σε αντίθεση με τους δικαστές, που δεν είναι απαλλαγμένοι των λοιπών καθηκόντων τους).

Οι ανωτέρω Επιτροπές, χάρις και στην πολύτιμη συνεισφορά των ως άνω υποδεικνυομένων από την Ύπατη Αρμοστεία μελών, που έχουν ιδιαίτερη κατάρτιση στο αντικείμενο, έχουν λειτουργήσει επιτυχώς, περατώνοντας αποτελεσματικά, αμερόληπτα και με σεβασμό στο δικαίωμα ουσιαστικής προηγούμενης ακρόασης των αιτούντων διεθνή προστασία, τη διοικητική διαδικασία επί των σχετικών αιτημάτων. Αποτελούν δε, εκ των πραγμάτων, ισχυρό φίλτρο στην περαιτέρω εισαγωγή των κρινομένων υποθέσεων αυτών στα διοικητικά δικαστήρια.

Συνεπώς, η επιδιωκόμενη μεταβολή της σύνθεσης των Επιτροπών δεν αιτιολογείται επαρκώς. Αντιθέτως, λαμβάνει χώρα σε χρονική στιγμή που η χώρα μας βρίσκεται αντιμέτωπη με αθρόες μεταναστευτικές και προσφυγικές ροές, και μπορεί να προκαλέσει σημαντικές δυσλειτουργίες και καθυστερήσεις.

Περαιτέρω, η συμμετοχή στις Επιτροπές προσώπων με διαφορετικό επαγγελματικό υπόβαθρο και εξειδικευμένη επιστημονική κατάρτιση, λειτουργεί ως παράγων ποιοτικής αναβάθμισής τους, καθώς διευκολύνει την τοποθέτηση των Επιτροπών σε ζητήματα ουσίας που άπτονται της παροχής διεθνούς προστασίας.

Εξάλλου, η επιδιωκόμενη κανονιστική αλλαγή αλλοιώνει το διοικητικό χαρακτήρα της Επιτροπής, που έχει ως κύρια αποστολή τη διατύπωση κρίσεων ουσίας, μετατρέποντάς τις σε οιονεί δικαστικό όργανο (αποτελούμενο αμιγώς από δικαστικούς λειτουργούς). Τοιαύτη μεταβολή γεννά και ερωτηματικά σχετικά με την δυνατότητα αποτελεσματικής εν συνεχείᾳ δικαστικής προστασίας στην πράξη, καθώς οι αιτήσεις ακύρωσης κατά των αποφάσεων των Επιτροπών θα εκδικάζονται από το Διοικητικό Πρωτοδικείο, και επομένως από δικαστές κατώτερης βαθμίδας στη δικαστική ιεραρχία έναντι των διοικητικών Εφετών που θα συγκροτούν κατ' αρχήν τις Επιτροπές.

Προφανές είναι, άλλωστε, ότι ο αιφνιδιαστικός εξοβελισμός από τις Επιτροπές των υποδεικνυομένων από την Ύπατη Αρμοστεία μελών (δικηγόρων) και η παροχή σε αυτούς δυνατότητας σύναψης από 1-6-2020 σύμβασης εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, για την θέση του βοηθού εισηγητή «rapporteur» (άρθρο 117 παρ. 3 προσχεδίου), συνιστά εν τοις πράγμασιν βλαπτική μεταβολή των όρων απασχόλησής τους, παρότι έχουν τιμήσει μέχρι σήμερα στο ακέραιο το καθήκον τους.

Τέλος, φρονούμε ότι η Πολιτεία, αντί να περιστέλλει το ρόλο των δικηγόρων, οφείλει να τους εμπιστευτεί και στο πλαίσιο αντιμετώπισης της προσφυγικής κρίσης, καθώς ως εκ του νόμου δημόσιοι λειτουργοί παρέχουν εχέγγυα ανεξαρτησίας και αμεροληψίας, και μπορούν να αντιμετωπίσουν τα ανακύπτοντα ζητήματα με ταχύτητα, αλλά και πλήρη σεβασμό στο ανθρωπιστικό και δικαιοκρατικό κεκτημένο.

Κατόπιν αυτών, με γνώμονα την ανάγκη διασφάλισης υψηλού επιπέδου προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη χώρα μας, αλλά και λυσιτελούς αντιμετώπισης της προσφυγικής κρίσης, θεωρούμε ότι η προωθούμενη ρύθμιση συνιστά οπισθοδρόμηση στην προσπάθεια αντιμετώπισης της κρίσης, είναι δικαιοπολιτικά άστοχη και ως εκ τούτου πρέπει να αποσυρθεί και να διεξαχθεί θεσμικός διάλογος με το δικηγορικό σώμα και εν γένει τη νομική κοινότητα, ώστε να εξευρεθούν οι πλέον ενδεδειγμένες λύσεις εξ επόψεως νομοθετικής πολιτικής.

